

Włodarczyk, Jarosław

When Pedersen came down from Aarhus

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 36/1, 199

1991

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

polski (doc. K.Handke, doc. W.Budziszewska, doc. H.Kapełuś, dr W.Grębecka, dr L.Wajda-Adamczykowa).

Wśród projektów rozszerzenia materiału źródłowego do badań nad nazewnictwem botanicznym wymieniano m.in. możliwość opracowania pod tym kątem dzieł z zakresu literatury pięknej (doc. K.Handke, doc. B.Kuźnicka).

Tworząca się in statu nascendi koncepcja leksykonu wymaga wielu jeszcze dyskusji. Jako praca zespołu interdyscyplinarnego wnosi nowe elementy warsztatowe i metodologiczne. Istotną trudność stanowi brak wzorców w literaturze światowej. Tym komentarzem zamykając seminarium, doc. Barbara Kuźnicka zapowiedziała tematy następnych posiedzeń. Będą to referaty: doc. Kwiryny Handke *Łacińska terminologia a polskie słownictwo botaniczne*, doc. Wandy Budziszewskiej *Polskie słownictwo botaniczne na tle innych języków słowiańskich*, doc. Alicji Zemanek *Stan źródeł rękopiśmiennych dotyczących polskiego nazewnictwa botanicznego* i prof. Tadeusza Bieńkowskiego *Poznanianie przez nazwanie. Uwagi o roli edukacyjnej dawnego nazewnictwa przyrodniczego na ziemiach polskich*.

Beata Wysakowska
(Warszawa)

WHEN PEDERSEN CAME DOWN FROM AARHUS

W drodze z Krakowa do Danii zawitał do naszego Instytutu profesor Olaf Pedersen z Instytutu Historii Nauk Ścisłych Uniwersytetu w Aarhus. Ten wybitny znawca nauki starożytnej i średniowiecznej wygłosił 19 października 1990 roku wykład pt. *When velocity came down from the heaven*, traktujący o prapoczątkach pojęcia *prędkości chwilowej*. Pedersen dostrzegł je w próbach określania prędkości planety w danym momencie — praktyce stosowanej w astronomii przy przewidywaniu zaćmień już od *Almagestu* Klaudiusza Ptolemeusza (II wiek), mimo że matematyzację pojęcia prędkości umożliwiło dopiero wynalezienie rachunku różniczkowego w XVII wieku. Pedersen zwrócił uwagę, że takie praktyczne obliczanie prędkości chwilowej planety na sferze niebieskiej, chociaż na trwałe weszło do tradycji astronomii matematycznej wieków średnich, pozostało jednak niezauważone przez ówczesnych filozofów, próbujących podać definicję tego pojęcia. Gdzie się podziała owa przyjmowana przez nas jedność nauki średniowiecznej? — spuentował przewrotnie swój wykład gość z Danii.

Jarosław Włodarczyk
(Warszawa)